

KORRALDUS

23.05.2023 nr DM-121548-18

Keskkonnaloa nr KL-518827 andmine

1. OTSUS

Arvestades ettevõtte 22.12.2022 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks veeseaduse § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 5, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lg 2¹, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 8¹ ning haldusmenetluse seaduse § 61 lg 1 **otsustan:**

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516) keskkonnaloa taotluse menetluse raames;

1.2. Anda aktsiaseltsile KIIRKANDUR (registrikood 10111516) keskkonnaluba nr KL-518827 kinnistule aadressiga Harju maakond, Lääne-Harju vald, Audevälja küla, Tiigipera (registriosa 14282502; katastritunnus 56202:002:0524) veekogu rajamiseks;

1.3. Määrata keskkonnaloaga nr KL-518827 veekogu rajamise nõuded (V12), meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks (V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (V17), nagu kirjas korralduse punktis 3.2;

1.4. Avalikustada keskkonnaloa nr KL-518827 andmise otsus ametlikus väljaandes Ametliku Teadaanded;

1.5. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest aktsiaseltsile KIIRKANDUR.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Aktsiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516; aadress Harju maakond, Harku vald, Harkujärve küla, Järvekalda tee 1, 76912, edaspidi *ettevõtte*) esitas Keskkonnaametile 16.09.2023 keskkonnaloa taotluse T/KL-1014547 (seoses selgitamiskohustusega ja puudustega taotluses on nõuetekohane taotlus esitatud 22.12.2022 registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS, edaspidi KOTKASs 22.12.2022 dokumendi nr DM-121548-5 all; edaspidi ka 22.12.2022 *taotlus*, keskkonnaloa andmiseks vajalik lisateave on registreeritud 06.03.2023 dokumendi all nr DM-121548-8 ja ettevõtte poolt esitatud VeeS § 186 lg 2 kohane maaomaniku nõusolek 17.03.2023 dokumendi all nr DM-121548-12).

Keskkonnaluba taotletakse tähtajaliselt kinnistule aadressiga Harju maakond, Lääne-Harju vald, Audevälja küla, Tiigipera. (registriosa 14282502; katastritunnus 56202:002:0524; edaspidi

Tiigipera kinnistu) veekogu rajamiseks seoses tegevust võimaldava ehitusloa pikendamisega (vt ka käesoleva korralduse p 3.2).

2.2. Kehtivad keskkonnaload

Veekogu rajamiseks Tiigipera kinnistule on Keskkonnaameti Harju-Järva-Rapla regiooni 14.11.2014 korraldusega nr HJR 1-15/14/635 antud keskkonnaluba vee erikasutuseks nr L.VV/325127, mis oli pikendatud Keskkonnaameti Põhja regiooni 09.10.2019. korraldusega nr 1-3/19/2059 ja 31.12.2019 korraldusega nr 1-3/19/2508. Keskkonnaluba nr L.VV/325127 kehtis 14.11.2014 – 24.08.2022. Käesoleval hetkel eelnimetatud tegevuseks kehtivat keskkonnaluba ei ole.

2.3. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja teavitas 14.03.2023 kirjaga nr DM-121548-11 menetlusosalisi keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest. Keskkonnaloa taotluse kohta puudutatud isikud arvamust ei esitanud (KeÜS § 46 lg 1 p 1).

Keskkonnaamet küsis 14.03.2023 kirjaga nr DM-121548-11 Lääne-Harju Vallavalitsuse (registrikood 77000200; edaspidi ka *kohalik omavalitsus*) arvamust (KeÜS § 43 lg 1 ja 2). Kohalik omavalitsus esitas 30.03.2023 nõusoleku keskkonnaloa taotlusele (Lääne-Harju Vallavolikogu 28.03.2023 korraldus nr 204 „Keskkonnaloa taotlusele arvamuse andmine“; registreeritud KOTKASs 30.03.2023 dokumendi all nr DM-121548-13).

Loa andja teavitas 14.03.2023 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded. Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata tulenevalt asjaolust, et tegemist on jätkuva tegevusega ja senise tegevuse käigus ei ole ilmnenud olulisi mõjusid piirkonna keskkonnale (KeÜS § 46 lg 1 ja lg 11, § 47 lg 2). Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Loa andja teavitas 04.05.2023 keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu ning eelhindangu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis otsuse menetlusosalistele ja huvitatud isikutele 04.05.2023 kirjaga nr DM-121548-15 tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 22). Eelnõudele esitas ettepanekud Aktsiaselts KIIRKANDUR (registreeritud KOTKASs 18.05.2023 dokumendi all nr DM-121548-16, edaspidi *ettepanekud*). Ettepanekutega arvestamine/mitte arvestamine on toodud korralduse peatükis 3.5. "Ärakuulamine".

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus, edaspidi

KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Ettevõtte kavandatava tegevuse puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik, sest veekogu rajamine ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1) Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma KMH vajalikkust veekogu rajamisel mille veepeegli pindala on suurem kui 1 ha (KeHJS § 6 lg 2 p 18, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“, edaspidi *määrus nr 224 § 1 lg 1 ja §11 p 7¹*)

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (LISA 1), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Tegevuspiirkonnas puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad;
2. Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist mõju ümbruskonnale müra, lõhna ega vibratsiooni osas;
3. Tegevuseaegsel ja tegevusejärgsel keskkonnakaitsemeetmete rakendamisel ei kaasne ettevõtte tegevusega olulist mõju pinna- ja põhjaveele;
4. Ettevõtte tegevusega ei kaasne olulist mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi;
5. Ettevõtte tegevuse mõju ei ole piiriülene.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhindangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹ lisatakse keskkonnakaitsemeetmed muidu ilmnedu võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks keskkonnaloale nr KL-518827 vastavalt käesolevas korralduses toodule (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“, edaspidi *määrus nr 31 § 5 lg 2*).

3.2. Vee erikasutus

Lubatud tegevus

Käitajal on keskkonnaluba vajalik kui rajatakse üle 1 hektari (edaspidi *ha*) või likvideeritakse üle 0,1 ha suuruse pindalaga seisuveekogu või märgala, välja arvatud maavara kaevandamisel tekkiv veekogu (VeeS § 187 p 16).

Keskkonnaamet kontrollis vastavust VeeS § 187 p 16 nimetatud tegevusele saates 12.01.2023 kirja nr DM-121548-6 Lääne-Harju Vallavalitsusele selgituste saamiseks veekogu rajamist lubava ehitusloa õigsuse kontrollimiseks ja maavara kaevandamisel tekkiva veekogu rajamise välistamiseks. Lääne-Harju Vallavalitsus kinnitas tegevuse õiguspärasust 06.03.2023 saadetud kirjaga (registreeritud KOTKASs 06.03.2023 dokumendi nr DM-121548-8 all).

Arvestades, et veekogu rajatakse ehitusloa nr 1512219/10756 alusel, annab Keskkonnaamet keskkonnaluba vee erikasutuseks (edaspidi ka *veeluba*) VeeS § 187 p 16 alusel. Käesoleva

korraldusega antav keskkonnaluba ei anna õigust ehitustegevuseks, vaid annab õiguse vee erikasutuseks seades tegevuse keskkonnakaitsemeetmed ja tingimused.

Nõuded vee erikasutusele

Ettevõtte põhitegevusala on killustiku tootmine (EMTAK kood 08122). Ettevõtte rajab veekogu Taba kinnisvarale kuuluva Tiigipera kinnistule projekteerimisbüroo Maa ja Vesi 2013 aasta töö nr 131018 „Tiigipera kinnistu tiigi projekt“ (edaspidi *projekt*) järgi. Tegevuseks on ehitusluba nr 1512219/10756 (antud Padise Vallavalitsuse 24.08.2014 korraldusega nr 224 „Ehitusloa väljastamine“). Tegevust võimaldavat ehitusluba on pikendatud seitsme aasta võrra kuni 14.09.2029. Lääne-Harju Vallavalitsuse 19.07.2022 korraldusega nr 746 „Ehitusloa kehtivuse pikendamine“.

Vastavalt projektile on Tiigipera kinnistule rajatava veekogu (Tiigipera tiik, keskkonnaregistri kood VEE2028701) veepeegli pindalaks 3.27 ha. Rajatava veekogu veepind jääb kõrgusele +32.00 abs ja veekogu on 2.5 m sügav. Veepiirist 60 cm ülespoole jääv nõlvaosa kindlustatakse 15 cm paksuselt kruusakihiga kohtades, kus veepiir jääb liivakihi kohale. Ülejäänud kuiv nõlvaosa kaetakse 15 cm paksuselt kasvupinnasega (must muld) ning sinna külvatakse muruseeme. Tiigi veealune osa tuleb rajada nõlvusega 1:3 ning veepealne osa nõlvusega 1:1,6. Liivarannaks kujundatakse ala projekti joonise punktide 1 ja 15 vahel. Peale kasvukihi eemaldamist on toimuvad kaevetööd ekskavaatoriga kaheastmeliselt. Esimeses astmes kaevandatakse ülevalpool põhjavee taset olev kiht ning teise astmena allpool veetaset olev kiht. Veepealsete kaevetöödega liigutakse kagu poolt loode poole ning veealuste kaevetöödega loode poolt kagu poole. Kasvukihi all olevad pinnaskihid (kruus, liiv, liivsavi) eemaldatakse vastavalt kaevise võõrandamise loale. Veepealse kaevise sügavus on kuni 3 m. Tiigi rajamise käigus seisab ekskavaator kaevandatava astangu kohal ja pinnase ammutamine toimub alt üles kasutades pöördkoppekskavaatorit. Veealuse pinnase kaevandamisel ekskavaatoriga seisab ekskavaator kaevandatava astangu lael ja tühjendab kopa kõigepealt kõrvale maapinnale valli. Vallis nõrgub pinnasest vesi välja. Veealused ehitustööd tehakse veetaset alandamata. Nõrutatud kaevise toimetab kopplaadur kalluri kasti. Rajatava veekogu kagupoolsest osast eemaldatakse liivpinnase kiht kogu mahus ja tiigi nõutava sügavuse saavutamiseks lisaks ka liivsavi, mida teiseldatakse osaliselt madalamatesse kohtadesse nii, et tiigi põhi jääks ühtlaselt kõrgusele +29,50 m abs. Arvestades, et ehitustegevuse käigus transportitakse ehitusaluselt alalt sõidukitega välja kruusa, liiva ja savi tuleb sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub ehitustegevus, keskkonnaloa omanikul kasta ehitusalusel alal kaevise transportimisel kasutatavaid ehitusaluse ala siseteid tolmu vähendamiseks ning liiva, kruusa ja savi ehitusalalt väljakande vähendamiseks. Keskkonnaamet lisab eelnimetatud nõuded keskkonnaloa nr KL-518827 tabelis V16.

Nõuded avariide ja reostuse vältimiseks

Vastavalt projektile ei tohi kaevandada veepealse osa astet kuni vee tasemeni (+32,00 m abs). Astangu põhi tuleb jätta veetasemest 0,6 m kõrgemale. Vastasel korral ei kanna astangu põhi veealuse kaevandamise masinaid. Ohutuse tagamiseks peavad ekskavaatori roomikud seisma risti töö-eega, mis välistab võimaliku varingu korral ekskavaatori rullumise astangult alla.

Pinnase ja vee reostuse vältimiseks tuleb kasutada ainult töökorras tehnikat, keelatud on kütte- ja määrdeainete sattumine vette ja pinnasesse. Avarii ja reostuse tekkimisel tuleb operatiivselt reostuse edasine levik tõkestada, reostus likvideerida ning teavitada sellest esimesel võimalusel Keskkonnaametit.

Masinate hooldustöid ja tankimist ei tohi teha ebatasasel pinnasel ja rajatava veekogu süvendis või veesilmadele lähemal kui 10 m. Tööd tuleb katkestada valingvihmade korral, et vähendada erosiooniohtu kaldal. Ehitusprahi veekogusse sattumisel tuleb see koheselt eemaldada. Tekkivad jäätmel need tuleb käidelda vastavalt jäätmeseaduse nõuetele. Süvenduspinnast ei tohi paigutada kaitstavale alale. Õli- või kütuseavarii korral eemaldada koheselt reostunud pinnas ja informeerida Keskkonnaametit ning vajadusel ka päästeteenistust.

Keskkonnaamet lisab eelnimetatud nõuded keskkonnaval nr nr KL-518827 tabelis V16.

Nõuded põhjavee kaitsele

Vastavalt Maa-ameti geoloogilisele baaskaardile (1: 50 000) jääb tegevus karbonaatsete kivimite veekompleksi alale, Ülem-Devoni veekompleksi, kus levivad Narva veepideme ja Siluri-Ordoviitsiumi (S-O) veekompleksi lõhelised ja karstunud kivimid vee-andvusega 0,1.-0,5 l/s 1m-1.

Veekogu rajamiseks toimub pinnase eemaldamine altpoolt põhjaveetasel. Projekti kohaselt fikseeriti pinnaseveetase eksperthinnangu koostamisel uuringuala puuraukudes 2009. a märtsis 0,6 – 10,4 m sügavusel maapinnast, s.o absoluutkõrgusel 28,9 – 33,5 m (keskmine 32,0 m.) Rajatav veekogu paikneb vahetult tegutseva Tatramäe II kruusakarjääri kõrval ja selle geoloogilised ja hüdrogeoloogilised tingimused on analoogsed Tatramäe II kruusakarjääri alale. Projekti kohaselt on veetasemed Tatramäe II kruusakarjääris kõikunud ainult ligemale 0,5 m, kujuneb ka põhjavee madalamate seisude ajal projekteeritud tiigis veesügavuseks vähemalt 2 m, millest tulenevalt ei ole ohtu tiigil kinni kasvada. Projekti kohaselt ei ole ohtu ka piirkonna salvkaevude vee tasemele ja vee kvaliteedile.

Vastavalt taotlusega esitatud Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587) 2022. aastal teostatud eksperthinnangule „EKSPERTHINNANG PÕHJAVEE SEISUNDILE VEEKOGU RAJAMISEL TIIGIPERA KINNISTUL“ (edaspidi *eksperthinnang*) ei avalda allpool põhjaveetasel toimuv kaevandamine mõju piirkonna veetasemetele. 2022. aastal mõõdetud veetasemed piirkonna veekogudes (Tiigipera kinnistul, Tatramäe veekogu ja Tatramäe II kruusakarjääri moodustunud veekogu) jäid vahemikku 31,37 – 32,03 m abs. Veetase Mõnumäe kinnistu salvkaevus oli ajavahemikus 31.05.2020 – 14.10.2022 keskmiselt tasemel 31.75 m abs. Eelnevast lähtuvalt on piirkonna keskmine veetase püsinud sarnane projektis toodud 2009. a mõõdetud veetasemega. Eksperthinnangu kohaselt täitub veekogu liiva ja liivsavi kihi eemaldamisel nõrguvast veest, sademetest, lühiajaliselt lumesulaveest ja põhjaveest. Vastavalt eksperthinnangule on veekogu maksimaalne toide 351,4 m³ ööpäevas ja keskmine toide 235,4 m³ ööpäevas aasta vältel, kui veetase alaneb 0,5 m. Vastavalt eksperthinnangule on soovituslik jätkata Mõnumäe kinnistu salvkaevus veetasemete seiret kaks korda aastas. Eksperthinnangu

kohaselt võib Tiigipera veekogu veetase jääda kõrgemale lähedal asuvate salvkaevude veetasemest, mistõttu on oluline, et sinna veekogusse ei satuks saasteaineid.

Põhjavee seire eesmärgiks on välja selgitada, kas vee kasutaja tegevus põhjustab muudatusi põhjaveekihtide tasemetes või keemilises koostises, et vajadusel planeerida meetmeid mõju vähendamiseks. Tegevus jääb Siluri-Ordoviitiumi põhjaveekogumi alale. Eesti Keskkonnaagentuuri 2020. aastal põhjaveekogumi seisundi hinnangu aruande (edaspidi *seisundihinnang*) kohaselt kuulub kogum ülalt esimesse valdavalt vabapinnalisse põhjaveekihti, kus väljapeetud lasuv veepide enamasti puudub. Karbonaatkivimeid katvaks kohalikuks veepidemeks võib olla moreen või jää-järveline liivsavi. Tõhusaks lasuvaks veepidemeks on laiguti esinev viirsavi. Ordoviitsiumi karbonaatkivimitest esineb kümnete kilomeetrite ulatuses levivaid kohalikke veepidemeid. Põhjaveekogumi lamavaks veepidemeks on Siluri-Ordoviitsiumi regionaalne veepide, mille moodustavad Põhja-Eestis Türisalu kihistu argilliit, Leetse kihistu glaukoniitliivakivi, Toila kihistu savikate vahekihtidega glaukoniitlubjakivi ning kogu aluspõhja karbonaatkivimite kihistik, mis kogumi piirides lasub sügavamal kui 75–100 m maapinnast. Põhjavesi toitub sademe- ja lumesulavetest kõikjal, kus põhjavee vabapinna kohale jääb pinnase aeratsioonivöö. Põhjaveekogum on heas keemilises ja koguselises seisundis (Seisundihinnangu tulemused leitavad

https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/2021-12/vesi/10_S-O_Harju.pdf)

Arvestades piirkonnas leviva põhjaveekogumi head keemilist ja koguselist seisundit ja eksperthinnangus välja toodud tegevuse mõju puudumist piirkonna veetasemetele, täiendavat soovitus põhjaveetaseme seireks ja võimalikku reostusohu ainult läbi veekogu põhja reostamise, seab Keskkonnaamet keskkonnaloal nr KL-518827 nõude seirata veetaset Mõnumäe kinnistu (56202:002:0525) salvkaevus üks kord poolaastas ehitustegevuse vältel. Peale ehitustegevuse lõppu teostada veetaseme seiret kolme aasta möödumisel piirkonna korrastamisest (sagedusega üks kord poolaastas). Kui 2032. aasta põhjaveetaseme seire tulemused näitavad olulist langust põhjaveetasemes, võrreldes ehitusaegsete põhjavee tasemetega, tuleb mõõtmist korrata ka järgmisel aastal sagedusega üks kord poolaastas. Seire tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Tegevuseks taotleda maaomaniku nõusolek.

Salvkaevu veetaseme andmete hilisemaks kasutamiseks ja võrdlemiseks tuleb mõõtmisi teha ühel ja samal ajal. Tulemuste esitamisel näidata veetaseme mõõtmise aeg, maapinna absoluutkõrgus salvkaevu kõrval ja andmed veetaseme mõõtmise tehnoloogia, tehnika ja seadmete kohta. Tulemused tuleb fikseerida ja säilitada.

Nõuded keskkonna kaitsele

Kinnistu loode osas on registreeritud III kaitsekategooria kaitsealuse taimeliigi aas-karukell (*Pulsatilla pratensis*; keskkonnaregistri kood KLO9340074) esinemine. Looduskaitseseaduse kohaselt on keelatud III kaitsekategooria taimede hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas. Näiteks ei tohi kaitsealuse liigi kasvukohas ladustada pinnast.

Projekti kohaselt ei ole ette nähtud tegevusi kaitsealuse liigi kasvukohas. Ka kinnistul juba ellu viidud tegevused, mis on tuvastatavad Maa-ameti ortofotolt ei ulatu kaitsealuse liigi kasvukohale. Kui tegevused viiakse ellu vastavalt projektile, siis kaitsealusele liigile aas-karukell negatiivset mõju ei avaldu. 1) Keskkonnaamet seab keskkonnaloale nr KL-518827 kaitsealuse liigi elupaiga säilimise huvides järgmise nõude: tegevuse käigus ja tegevuse järgselt ei tohi ohustada kaitsealuse liigi aas-karukella (Pulsatilla pratensis; keskkonnaregistri kood KLO9340074) kasvukohta ja säilimist. Tekkiva veekogu rekreatsioonilisel kasutamisel tuleb kaitstava liigi asukohta kujundada loodus-ilmeline haljasala ja suunata võimalikud loodusturismi ning rekreatsioonirajatised (sh inimeste liikumised ja telkimisalad) kaitsealuse liigi elupaigast mööda. Vajadusel kasutada selleks sobilikke piirdeid.

Selleks, et tiigi kallastelt ei kanduks vette pinnast ja toitaineid, mis halvendavad vee kvaliteeti, peavad tiigi kaldad olema lauged, veepealses osas mitte üle 45° nõlvusega. Tiigi kalda tõusunurk veealuses osas ei tohi olla rohkem kui 15–25°, et seal tekiks piisavalt suur madala, kiiresti soojeneva veega ala. See tagab kahepaiksete kudule ja vastsetele paremad arengutingimused. Laugetele kallastele kasvab ka veetaimestik paremini. Keskkonnaamet seab keskkonnaloal nr KL-518827 nõude tagada veekogu kallaste nõlva langus vastavalt projektile veealuses osas nõlvusega 1:3 (18°) ja veepealses osas nõlvusega 1:1,6 (umbes 30°) vee elustiku ja vee taimestiku arenguks.

Ehitusaluse ala kiiremaks taastamiseks on soovituslik veekogusse bioneerliikide asustamine, kuid vastavalt LKS § 57 lg 1 ja 2 on keelatud võõrliikide asustamine tekkivas veekogusse ja selle kalda-alale.

Nõuded tegevuse lõpetamisele ja tegevuse järgsele veekogu hooldusele

Vastavalt VeeS § 31 on veekaitse üldeesmärgid vähendada inimtegevuse mõju veekeskkonnale, vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit, vältida veeökosüsteemide, nendest sõltuvate maismaaökosüsteemide ja märgalade seisundi halvenemist ning parandada nende seisundit. Vastavalt VeeS § 32 lg-le 1 on pinnavee kaitse eesmärk pinnaveekogumite, sealhulgas tehisveekogumite, tugevasti muudetud veekogumite ning pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude, sealhulgas territoriaalmere, vähemalt hea seisund. VeeS § 31 lg 3 kohaselt on tehisveekogumi ja tugevasti muudetud veekogumi seisund on hea, kui nende ökoloogiline potentsiaal ja keemiline seisund on VeeS § 61 lg 2 alusel kehtestatud kvaliteedinäitajate väärtuste ja § 76 lg 1 alusel kehtestatud kvaliteedi piirväärtuste kohaselt vähemalt hea.

Arvestades, et ehitustegevuse tulemusena tekib alandatud maapinda ilma sisse ja väljavooluta madal seisuveekogu, mis mõjutab ka piirkonna põhjaveekogumit, seab Keskkonnaamet lähtudes VeeS § 193 lg 1 p 5–8, 10, 14, 15 ja lg 2, § 31, § 31 lg 1 ja 3, § 33 lg 2 ja KeÜS § 7, § 10, § 12 lg 1, § 14, § 16 lg 1 ja § 21 keskkonnaloaga nr KL-518827 järgmised nõuded rajatava veekogu ökoloogilise seisundi tagamiseks ja kaitseks niipalju kui seda on mõistlik eeldada tegevuse teostajalt, järgmiselt:

1. Töid teostada projekti „Tiigipera kinnistu tiigi projekt“ (koostanud AS Projekteerimisbüroo

Maa ja Vesi, töö nr 131018) järgides. Veekogu rajamise käigus on keelatud põhjavee taseme alandamine. Kaevetööde käigus ei tohi alandada looduslikku veetaset, ega muuta muul moel piirkonna veerežiimi.;

2. Peale ehitustegevuse lõppemist korrastada tekkiva veekogu nõlvad ja kallas ning veekogu ümbritsev kalda ala tagades võimalikult looduslähedane seisund. Looduslähedase seisundi loomiseks on soovituslik rajada kaldataimestik ja asustada veekogule omaseid bioneerliike. Keelatud on võõrliikide asustamine tekkivasse veekogusse;

3. Peale veekogu valmimist tuleb teavitada Keskkonnaagentuuri Keskkonnaregistris andmete uuendamiseks;

4. Ehitustegevuse järgselt tuleb tagada VeeS § 60 kohane veekogu ökoloogilist ja keemilist potentsiaali iseloomustav vähemalt hea seisundiklass. Vajadusel tuleb kasutusele võtta täiendavad meetmed veekogu korrastamiseks ja hea seisundiklassi tagamiseks;

5. Ehitustegevuse lõppedes tuleb ehitusala korrastamise käigus tagada veekogu külastavatele sõidukitele parkimisala veekogu kaldast vähemalt 10 m kaugusel. Vajadusel kasutada selleks sobilikke piirdeid ja tähistamist. Prügi vähendamiseks on soovituslik prügikasti paigutamine tihedamalt kasutatavale alale;

6. Veekogu ummuksisse jäämise vältimiseks tuleb vajadusel taotleda täiendav nõusolek maaomanikult ja teostada sette eemaldamist, taimestiku tõrjet või muid vajalikuks osutuvaid heakorrastamise meetmeid. Veekogu tuleb korrastada kui veekogu kvaliteediklass halveneb, põhjasetete tõttu ei ole tagatud veesügavus 2 m, veekogus toimub oluline taimestiku vohamine (üle 35 % veepeegli pindalast), anoksiliste tingimuste tõttu esineb vee-elustiku suremus, vee keemia tõttu on ohtlik veekogus suplemine, esineb piirkonna puur-ja salvkaevude veekeemia oluline halvenemine või esinevad muud keskkonnakahjulikku seisundit iseloomustavad näitajad;

7. Tulenevalt põhjaveelisest iseloomust on keelatud keskkonnoahtlike ainete kasutamine taimestiku tõrjumiseks, reostuse tekitamine ja veekogu heitveesuublana kasutamine.

8. Vee erikasutusega seotud tehnoloogistest muudatustest, samuti vee kasutaja kohta käivate andmete muutumisel, teavitada koheselt loa andjat;

9. Juhul, kui tegevuse käigus ilmneb vee erikasutusega kaasnev negatiivne keskkonnamõju, on loa andjal õigus seada lisameetmeid ja täiendavaid tingimusi.

3.3. Keskkonnaloa kehtivus

VeeS § 189 lg 1 p 2 ja lg 2 kohaselt on veeluba on tähtjatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne. Sellisel juhul antakse veeluba tegevuse kestvuse ajaks. Ettevõtte vee erikasutus toimub ehitusloa alusel, mida on pikendatud Lääne-Harju Vallavalitsuse otsusega kuni 14.09.2029 (vt ka korralduse p 3.2.2.). Ettevõtte taotleb veeluba tähtjaliselt kuni 14.09.2029. Keskkonnaamet annab keskkonnaloa nr KL-518827 kehtivusega kuni 14.09.2029.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Ettevõtte peab järgima VeeS, KeÜS ja LKS teistes seadustes ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnoaalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelekspea“.

Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt:

<https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaittseluba/loa-omajameelespea>

3.5. Ära kuulamine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited (HMS § 40). Loa andja teavitas 04.05.2023 keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu ning eelhindangu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis otsuse eelnõud menetlusosalistele ja huvitatud isikutele 04.05.2023 kirjaga nr DM-121548-15 tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 22). Eelnõudele esitas ettepanekud Aktsiaselts KIIRKANDUR (edaspidi ka *ettepanekud*) Keskkonnaamet toob alljärgnevalt välja esitataud ettepanekud ja nendega arvestamitte arvestamise seisukohad.

1. Ettevõtte on oma ettepanekutes p 1-2 (lk 1), p 4 (lk 2), p 3 (lk 4), p 1 (lk 3), p 5 (lk 4), p 2-6 (lk 5 ja 6) ja p 10-12 (lk 7) soovinud loa vormil, loa korralduses ja eelhindangus parandada viitamist ja ebatäpsusi sõnastuses. Keskkonnaamet nõustub esitatud tähelepanekutega ja muudab Keskkonnaloa andmise korraldust, keskkonnaluba nr KL-518827 ja eelhindangut vastavalt esitatud ettepanekutele;

2. Keskkonnaamet ei nõustu ettepanekute p 3 (lk 2) ja p 2 (lk 3) toodud ettepanekuga põhjaveetaseme seire seadmiseks kuni ehitustegevuse lõpuni. Keskkonnaameti hinnangul on rajatava tehisveekogu iseloomust lähtuvalt oluline seirata piirkonnas veetaset ka pikema aja möödumisel peale ehitustegevuse lõppu ja piirkonnas loodava järvede kompleksi mõju puudumise kindlaks tegemiseks piirkonna põhjaveetasemetele. Keskkonnaamet muudab Keskkonnaloal seatud nõuet järgmiselt: seirata veetaset Mõnumäe kinnistu (56202:002:0525) salvkaevus üks kord poolaastas ehitustegevuse vältel. Peale ehitustegevuse lõppu teostada veetaseme seiret kolme aasta möödumisel piirkonna korrastamisest (sagedusega üks kord poolaastas). Kui 2032. aasta põhjaveetaseme seire tulemused näitavad olulist langust põhjaveetasemes, võrreldes ehitusaegsete põhjavee tasemetega, tuleb mõõtmist korrata ka järgmisel aastal sagedusega üks kord poolaastas. Seire tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS. Tegevuseks taotleda maaomaniku nõusolek.

3. Keskkonnaamet ei nõustu ettepanekute p 5 (lk 2-3) ja p 4 (lk 4) toodud ettepanekuga sette eemaldamise nõude eemaldamiseks keskkonnanloalt. Arvestades ettevõtte tegevuse iseloomu, on ettevõtte poolt rajatava veekogu korrastamine osa tegevusega kaasneva võimaliku keskkonnanohu vähendamisest (vt ka ptk 3.5 p 4). Kui rajatavat veekogu kasutatakse edaspidi heaperemehelikult, seda ei reostata inimtegevusega ja veekogu veesügavus ja vee kvaliteet tagavad veekogu hea seisundi, võib veekogu korrastamise vajadus tekkida ka hiljemalt (rohkem kui seitsme aasta möödumisel). Kui veekogu kalda-alal ei tagata veekaitsevööndi nõudeid, hajuheite vähendamist ja reostusohu puudumist või esinevad muud rajatava tehisveekogu iseloomust tingitud juhud tehisveekogu halva seisundi tekkimiseks, tuleb tegevuse teostajal võtta kasutusele järeeltegevused ehitatud veekogu korrastamiseks. Keskkonnaamet muudab Keskkonnaloal nr KL-518827 seatud nõuet järgmiselt: Veekogu ummuksisse jäämise vältimiseks tuleb vajadusel taotleda täiendav nõusolek maaomanikult ja teostada sette

eemaldamist, taimestiku tõrjet või muid vajalikuks osutuvasid heakorrastamise meetmeid. Veekogu tuleb korrastada kui veekogu kvaliteediklass halveneb, põhjasetete tõttu ei ole tagatud veesügavus 2 m, veekogus toimub oluline taimestiku vohamine (üle 35 % veepeegli pindalast), anoksiliste tingimuste tõttu esineb vee-elustiku suremus, vee keemia tõttu on ohtlik veekogus suplemine, esineb piirkonna puur-ja salvkaevude veekeemia oluline halvenemine või esinevad muud keskkonnakahjulikke seisundit iseloomustavad näitajad.

4. Keskkonnaamet ei nõustu ettepanekutes p1 (lk 5), 9 (lk 7) ja p 13 (lk 8) toodud ettepanekuga eelhindangus toodud soovitude eemaldamiseks ja selgitab järgnevalt:

Loa taotleja rajab 3,27 ha suuruse veepeegli pindalaga, ilma sisse ja väljavooluta tehisjärve, kus puudub vee horisontaalne voolamine. Veekogu rajatakse vett hästi-juhtivasse pinnasesse (liiv ja kruus) ja rajatav veekogu mõjutab seeläbi esimest põhjaveekihti. Veekogu toitub sademetest ja põhjaveest (vt ka korralduse ptk 3.2). Vastavalt eksperthinnangus toodule võib Tiigipera veekogu veetase jääda kõrgemale lähedal asuvate salvkaevude veetasemest, mistõttu on oluline, et sinna veekogusse ei satuks saasteaineid. Ühtlasi on vastavalt kehtivale seadusele oluline tagada, et rajatav veekogu veekeemia ja keskkonnakvaliteet püsiks hea ka rajamise järgselt (VeeS § 31 ja 33). Reostunud madal veekogu on keskkonnohuks nii sealsetele liikidele kui ka võimalikuks terviseohuks inimestele, kes seda puhkamise eesmärgil kasutada soovivad.

Loa taotleja ei ole kohustatud võtma vastutust kinnistu hilisema kasutamise eest kolmandate isikute poolt, kuid peab tulenevalt enda rajatava veekogu iseloomust võtma kasutusele meetmed, mis võimaldavad vähendada sellest tingitud võimalikku keskkonnariski ja keskkonnohtu niipalju, kui seda on mõistlik eeldada (KeÜS § 21 ja 22). Keskkonnaamet määrab veeloas vee erikasutuse liigist lähtudes ka tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmed ja juhul tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed (VeeS § 193 lg 2 ja KeÜS § 53 lg 1 p 7 ja 8). Keskkonnaameti hinnangul eelnimetatud järeltegevuste meetmed asjakohased eeskätt seetõttu et, sellist tüüpi tehisjärve rajamine mõjutab keskkonda ka peale tegevuse lõppu. Keskkonnaameti hinnangul on nii tegevuse järgsed seire meetmed (põhjaveetasemetes negatiivse muutuse kontrollimine peale tegevuse lõppu), veekogu heakorra tagamine (juhul kui ilmneb, et selle tüüp ja iseloom ei võimalda iseeneslikult head seisundit tagada tulenevalt nt halvast täituvusest, madalast veetasemest, seisvast veest, kaldalt tulevast hajureostusest, inimtegevusest või erinevate tegurite koosmõjust) kui ka piirkonna korrastamisel rakendatavad lisameetmed nagu kinnistul kasvava liigi kaitse tagamine, veekogu kaldaala reostumisvõimaluse vähendamine siinkohal põhjendatud, aitavad vältida oluliste keskkonnohäiringute teket ja mõistlikud eeldada uue tehisveekogu rajajalt. Keskkonnaamet juhib ka tähelepanu, et veeloas taotlemisel on kohustuslik maaomaniku nõusolek (VeeS § 192 lg 1 ja KeÜS § 52 lg 1 p 2), mis hõlmab veeloas kohustuslikku tegevust sealhulgas ka järeltegevust. Maaomaniku nõusolek on esitatud 16.03.2023 (registreeritud 17.03.2023 dokumendi all nr DM-121548-12), mille kohaselt on maaomaniku poolt antud nõusolek Tiigipera kinnistu kasutamiseks, sealhulgas kinnistul vee erikasutuse keskkonnaloa taotlemiseks.

Arvestades, et infotahvlid oleksid küll kasulikud, aga ei taga tingimata külastajate käitumist soovitava viisil ja prügikastide rajamisega kaasneb püsiv hooldusnõue. Lähtudes käesolevas korralduses toodud kaalutlustest, eelhindangus toodust, *määrus nr 31 § 5 lg 2* muudab Keskkonnaamet keskkonnaloaga nr KL-518827 seatavaid tingimusi vastavalt alltoodule jättes

seejuures eelhinnangus, kui tegevuse mõju ja leevendusmeetmeid kirjeldavas dokumendis, toodud soovitused muutmata. Keskkonnaamet lisab (lisaks korralduses muutmisele alljärgnevad nõuded ka keskkonnaloa nr KL-518827 vormile V16.

- Keskkonnaamet seab keskkonnaloale nr KL-518827 kaitsealuse liigi elupaiga säilimise huvides järgmise nõude: Tegevuse käigus ja tegevuse järgselt ei tohi ohustada kaitsealuse liigi aas-karukella (Pulsatilla pratensis; keskkonnaregistri kood KLO9340074) kasvukohta ja säilimist. Tekkiva veekogu rekreatsioonilisel kasutamisel tuleb kaitstava liigi asukohta kujundada loodus-ilmeline haljasala ja suunata võimalikud loodusturismi ning rekreatsioonirajatised (sh inimeste liikumisteed ja telkimisalad) kaitsealuse liigi elupaigast mööda. Vajadusel kasutada selleks sobilikke piirdeid.
- Keskkonnaamet seab keskkonnaloale nr KL-518827 veekogu punkt- ja hajuheite vältimise huvides järgmise nõude: Ehitustegevuse lõppedes tuleb ehitusala korrastamise käigus tagada veekogu külastavatele sõidukitele parkimisala veekogu kaldast vähemalt 10 m kaugusel. Vajadusel kasutada selleks sobilikke piirdeid ja tähistamist. Prügi vähendamiseks on soovituslik prügikasti paigutamine tihedamalt kasutatavale alale.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Emma Krikova
juhtivspetsialist
veeosakond

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Lisa1 Eelhinnang

Anni Aasa +372 56987154
Anni.Aasa@keskkonnaamet.ee